Němčina

učebnice s hrami, testy a řešením
podle RVP pro základní školy

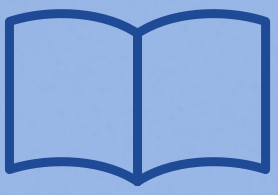
5.
třída

Ää Öö Üü ß

Hallo!

der, die, das

ich bin elf

A1

Brnkačka
www.skoly.kreativni-mozek.cz

Publikace nemá schvalovací doložku MŠMT.
Je určena k procvičování učiva ve škole i doma.

Hallo! Ahoj, já jsem Brnk! Jsem trsátko na kytaru a vím, že s dobrým fíglem je všechno brnkačka – i němčina. Letos s ní začínáš úplně od začátku: naučíš se pozdravit, představit se, mluvit o rodině, škole a koníčcích a poznáš, jak se slaví svátky u našich sousedů. Projdeme to spolu kapitolu po kapitole.

Jak s Brnkačkou pracovat

🎸 **Brnk vysvětluje**
Nové učivo krok za krokem, s příklady a fígly.

✏️ **Zkus si to**
Cvičení od lehčího k těžšímu. Piš přímo do knížky.

🎲 **Hrajeme si**
Tajenky, spojovačky, hlavolamy – učení, které baví.

⭐ **Brnkni si test**
5 otázek na konec kapitoly. Máš 5 bodů? Brnkačka!

✅ **Umím to?**
Vybarvi smajlíka podle toho, jak ti to jde.

🏆 **Velký test a diplom**
Po každém pololetí. Na konci tě čeká diplom.

💡 **Pro rodiče a učitele**

Kniha je pro úplné začátečníky (úroveň A1) a navazuje na ni Brnkačka Němčina pro 6.–9. třídu. Začíná-li vaše škola s němčinou až v 7. (nebo 8.) třídě, začněte touto knihou – zvládne ji i starší začátečník. Kapitoly jdou v pořadí, jak se učivo obvykle probírá během roku (měsíc je u každé kapitoly). Výklad a zadání úloh jsou česky, příklady, texty a položky úloh německy. Výslovnost nepřepisujeme fonetickými znaky: obtížná písmena (ei, ie, ä, ö, ü, ß…) popisujeme slovy; německé věty dítěti čtěte nahlas nebo si je s ním poslechněte v online slovníku s nahrávkou. Úlohy označené 🎧 jsou na poslech – texty k předčítání najdete vzadu v oddílu „Texty k poslechu“. Základem je spisovná němčina Německa podle platných pravidel pravopisu, rakouské a švýcarské varianty uvádíme jako zajímavost. Každá kapitola odpovídá očekávaným výstupům RVP ZV pro Další cizí jazyk – dosavadnímu i revidovanému; přehled je na konci knihy, stejně jako řešení všech úloh. Při tvorbě knihy jsme využili umělou inteligenci (AI); obsah prošel kontrolou správnosti. Podrobnosti najdete v tiráži na konci knihy.

Obsah

1. pololetí

1 Hallo! – Pozdravy a představení 2
2 Das Alphabet – Abeceda a čísla 0–20 6
3 Was ist das? – Moje školní věci 10
4 Woher kommst du? – Sloveso sein a odkud jsem 14
5 Meine Familie – Moje rodina 18
6 Sankt Martin – Svatý Martin a lampiony 22
7 Ich spiele gern Fußball – Koníčky a slovesa 26
8 Frohe Weihnachten! – Advent, Nikolaus a Vánoce 30
9 Hast du ein Haustier? – Zvířata a 4. pád 34
10 Mein Stundenplan – Dny v týdnu a předměty 38
🏆 Velký test – 1. pololetí 42

2. pololetí

11 Wie spät ist es? – Hodiny a můj den 43
12 Fasching und Karneval – Masky a masopust 47
13 Ich esse gern Pizza – Jídlo a pití 51
14 Frohe Ostern! – Velikonoce 55
15 Wie ist das Wetter? – Počasí, roční období, oblečení 59
16 Mein Zimmer – Bydlení a můj pokoj 63
17 Was kostet das? – Čísla do 100 a nakupování 67
18 Tschüss, Klasse 5! – Velké opakování 71
🏆 Velký test – 2. pololetí 75
🎓 Diplom 76
📋 Přehled učiva podle RVP 77
🎧 Texty k poslechu 79
✔️ Řešení 84
ℹ️ Tiráž 87

KAPITOLA 1 · 🗣️ MLUVENÍ A KOMUNIKACE

Hallo! – Pozdravy a představení

🗓️ září · RVP ZV: DCJ-9-1-01 · DCJ-9-2-01, 02
revidovaný RVP ZV: JJK-DCJ-001-ZV9-001 · JJK-DCJ-002-ZV9-004 · JJK-DCJ-003-ZV9-006

Představ si, že jsi na výletě v Drážďanech a na hřišti k tobě přiběhne holka v tvém věku: *Hallo! Ich heiße Lena. Und du?* Rozumíš jí? A víš, co odpovědět? Německy se mluví hned za našimi hranicemi – v Německu i v Rakousku. První věty zvládneš už dnes.

🎯 V této kapitole se naučíš

- pozdravit německy ráno, přes den, večer i na rozloučenou
- představit se a zeptat se, jak se kdo jmenuje: *Ich heiße…*, *Wie heißt du?*
- zeptat se, jak se kdo má, a odpovědět: *Wie geht's? – Gut, danke!*
- poznat, kdy se říká *du* a kdy *Sie*

🎸 Brnk vysvětluje

Německy se mluví v Německu, v Rakousku, ve velké části Švýcarska a v Lichtenštejnsku a němčina je i jedním z úředních jazyků Lucemburska. Německo a Rakousko jsou naši sousedé. Začneme tím nejdůležitějším – pozdravy.

kdy	německy	česky
🌅 ráno	*Guten Morgen!*	Dobré ráno!
☀️ přes den	*Guten Tag!*	Dobrý den!
🌆 večer	*Guten Abend!*	Dobrý večer!
😴 před spaním	*Gute Nacht!*	Dobrou noc!
🙋 kamarádům, když přicházíš	*Hallo!*	Ahoj!
👋 kamarádům, když odcházíš	*Tschüss!*	Ahoj! Čau!
🤝 dospělým, když odcházíš	*Auf Wiedersehen!*	Na shledanou!

⭐ Zapamatuj si

V němčině píšeme **všechna podstatná jména s velkým písmenem** – nejen jména lidí a měst: *der Morgen* (ráno), *der Tag* (den), *der Abend* (večer), *die Nacht* (noc). Proto *Guten **M**orgen!*, *Gute **N**acht!*. Písmeno **ß** je „ostré s“ – čte se jako české s: *heißen* (jmenovat se).

komu	říkáš	zdravíš
kamarádovi, spolužačce, sourozenci	*du – Wie heißt du?*	*Hallo! · Tschüss!*
dospělému, kterého moc neznáš, paní učitelce	*Sie – Wie heißen Sie?*	*Guten Tag! · Auf Wiedersehen!*

chceš říct	německy
Jak se jmenuješ?	*Wie heißt du?*
Jmenuji se Ema. / Jsem Ema.	*Ich heiße Ema. / Ich bin Ema.*
A ty?	*Und du?*
To je Matyáš.	*Das ist Matyáš.*
Těší mě.	*Freut mich!*
Jak se máš?	*Wie geht's?*
Dobře, děkuju. A ty? / Skvěle! / Ujde to. / Nic moc.	*Gut, danke. Und dir? / Super! / Es geht. / Nicht so gut.*

🧩 **Příklad: Kamarádka se tě zeptá: *Wie heißt du?* Jmenuješ se Matyáš. Co odpovíš?**

1. O sobě řekneš *ich* (já) a sloveso *heißen* (jmenovat se) má koncovku -e: *ich heiße*.
2. Za sloveso přidáš své jméno.

✔️ ***Ich heiße Matyáš.* (nebo *Ich bin Matyáš.*)**

🧩 **Příklad: V osm hodin ráno potkáš ve škole paní učitelku Novákovou. Jak ji pozdravíš?**

1. Je ráno, proto *Guten Morgen* – dospělého nezdravíme *Hallo*.
2. Paní oslovíme *Frau* + příjmení, pána *Herr* + příjmení.

✔️ ***Guten Morgen, Frau Nováková!***

💡 **Fígl**

Němčinu čteš skoro jako češtinu, jen si pamatuj: **ei** = aj (*heißen*), **ie** = dlouhé í (*Sie*), **eu** = oj (*Freut mich*), **w** = v (*wie*), **z** = c (*zwei*), **ß** = s. **h** po samohlásce se nečte, jen ji prodlouží (*geht*).

⚠️ **Pozor, past!**

Česky řekneš „Ahoj“, když přicházíš i odcházíš. Němčina má dvě slova: *Hallo!* na přivítanou, *Tschüss!* na rozloučenou. · paní učitelce *Hallo!* ✕ → *Guten Tag!* ✓ · *Ich heise Ema.* ✕ → *Ich heiße Ema.* ✓ · *Gute Morgen!* ✕ → *Guten Morgen!* ✓

Ema a Matyáš potkají na výletě v Drážďanech Lenu a jejího bratrance Felixe. Přečti si rozhovor nahlas:

Lena: Hallo! Ich heiße Lena. Wie heißt du?
Ema: Hallo, Lena! Ich bin Ema. Und das ist Matyáš.
Matyáš: Hallo! Freut mich!
Lena: Und das ist Felix. Er ist aus Wien.
Felix: Servus! Wie geht's?
Matyáš: Gut, danke. Und dir?
Felix: Super, danke!

🤓 **Víš, že...?**

Felix je z Vídně, proto pozdravil *Servus!* – tak se v Rakousku a v Bavorsku zdraví kamarádi při setkání i při loučení. Dospělí se tam často zdraví *Grüß Gott!* a Švýcaři *Grüezi!*

✏️ Zkus si to

od lehčího k těžšímu

1 **Spoj situaci se správným pozdravem.**

1. 🌅 ráno •	• A. Gute Nacht!
2. ☀️ přes den •	• B. Guten Abend!
3. 🌆 večer •	• C. Auf Wiedersehen!
4. 😴 před spaním •	• D. Guten Morgen!
5. 👋 odcházíš od paní učitelky •	• E. Guten Tag!

2 **Doplň chybějící písmeno.**

a. Gut ☐ n Morgen!

b. Guten T ☐ g!

c. Gute N ☐ cht!

d. Tsch ☐ ss!

e. Auf Wied ☐ rsehen!

f. Ich hei ☐ e Ema.

3 **Co řekneš? Vyber správnou možnost.**

a. Je osm hodin ráno. Přicházíš do třídy a zdravíš paní učitelku.
(A) Gute Nacht! (B) Guten Morgen! (C) Tschüss!

b. Odcházíš od kamaráda domů.
(A) Tschüss! (B) Hallo! (C) Guten Tag!

c. Chceš vědět, jak se jmenuje nový kluk ve třídě.
(A) Wie geht's? (B) Das ist Felix. (C) Wie heißt du?

d. Kamarádka se ptá: *Wie geht's?* Máš se skvěle.
(A) Nicht so gut. (B) Super, danke! (C) Ich heiße Lena.

e. Představuješ kamarádce svého bratra Vojtu.
(A) Das ist Vojta. (B) Ich bin Vojta. (C) Wie heißt Vojta?

4 🎧 **Poslech – text ti přečte učitel nebo rodič. Poslechni si tři krátké rozhovory a vyber správnou odpověď.** 🎧 text k poslechu: str. 79

a. Rozhovor 1: Kdy se Paul a paní Weberová potkají?
(A) ráno (B) večer (C) v noci

b. Rozhovor 2: Co dělají Mia a Jonas?
(A) zdraví se (B) loučí se (C) představují se

c. Rozhovor 3: Kdo jde spát?
(A) maminka (B) Lukas (C) Paul

5 **Doplň do rozhovoru slova: *heißt · bin · geht's · danke · Tschüss***

a. – Hallo! Wie _____ du?

b. – Ich _____ Linh. Und du?

c. – Ich heiße Taras. Wie _____?

d. – Gut, _____. Und dir?

e. – Super! Oh, mein Bus! _____, Linh!

6 **Napiš německy krátký rozhovor (4 věty): pozdravíš nového kamaráda nebo kamarádku, představíš se, zeptáš se na jméno a na to, jak se má.**

Hrajeme si

Doplň slova. První písmena doplněných slov přečti shora dolů – vyjde ti tajenka.

1. Hallo, Ema! Wie _____?
2. Ich heiße Felix. _____ du?
3. Guten _____! (přes den)
4. Wie geht's? – _____ geht. (tak napůl)
5. Gute _____! (před spaním)

Tajenka je slovo, kterým začínají tři pozdravy z této kapitoly.

☐☐☐☐☐

⭐ Brnkni si test

5 bodů · 5 = brnkačka! · 3–4 = skoro · 0–2 = zkus kapitolu znovu

1. Je večer. Jak pozdravíš sousedku?
   (A) Guten Abend! (B) Gute Nacht! (C) Guten Morgen!
2. Kamarád se ptá: *Wie heißt du?* Co odpovíš?
   (A) Gut, danke. (B) Ich heiße Ondra. (C) Tschüss!
3. Která věta je napsaná správně?
   (A) Ich heiße Ema. (B) Ich heise Ema. (C) Ich heiBe Ema.
4. Komu řekneš *Sie*?
   (A) kamarádce ze třídy (B) paní učitelce (C) bratrovi
5. Odcházíš od kamarádky. Co řekneš?
   (A) Hallo! (B) Guten Tag! (C) Tschüss!

✅ Umím to?

vybarvi

Umím německy pozdravit ráno, přes den, večer i na rozloučenou. 😀 🙂 😕

Umím se představit a zeptat se kamaráda, jak se jmenuje a jak se má. 😀 🙂 😕

Vím, kdy říkám *du* a kdy *Sie*. 😀 🙂 😕

🖥️ Pozdravy a představování si zahraješ i online. → skoly.kreativni-mozek.cz